

Scenariusz zajęć dla uczniów klasy IV (II etap edukacyjny)

Temat	Ci co walczą, strzegą i bronią...
Cele	Uczeń: 1. Charakteryzuje zamek rycerski i jego mieszkańców. (12.1) 2. Opisuje charakterystyczne cechy wzoru osobowego średniowiecznego rycerza. (12.2) 3. Dostrzega związki teraźniejszości z przeszłością. (I) 4. Współpracuje z innymi – planuje, dzieli się zadaniami. (V)
Wykaz nabywanych umiejętności	1. Poprawnie posługuje się nowo poznany słownictwem: kaftan, kolczuga, przyłbica. 2. Rozpoznaje średniowiecznego rycerza oraz nazywa elementy jego uzbrojenia. 3. Opowiada o średniowiecznych sposobach walki. 4. Opisuje cechy średniowiecznego rycerza.
Metody	1. Podające (opowiadanie, wyjaśnianie). 2. Poszukujące (dyskusja, gry i zabawy dydaktyczne). 3. Problemowa (samodzielne dochodzenie do wiedzy).
Formy	1. Praca z całą grupą. 2. Praca dzieci w grupach. 3. Praca indywidualna.
Środki dydaktyczne	1. <u>Ćwiczenie interaktywne pt. „Początek i koniec średniowiecza”</u> . 2. <u>Karta pracy pt. „Krzyżówka”</u> . 3. <u>Ćwiczenie interaktywne pt. „Średniowieczni rycerze”</u> . 4. <u>Karta pracy pt. „Strój średniowiecznego rycerza”</u> . 5. <u>Ćwiczenie interaktywne pt. „Jak zostać rycerzem?”</u> . 6. <u>Ćwiczenie interaktywne pt. „Cechy rycerza”</u> . 7. <u>Karta pracy pt. „Cechy rycerza”</u> . 8. <u>Ekran interaktywny pt. „Średniowieczny zamek”</u> .
Proponowany czas zajęć	90 minut

Opis sposobu realizacji

1. Powitanie uczniów.
Uczniowie przypominają sobie, o jakiej epoce była mowa na ostatnich lekcjach.
2. Ćwiczenie interaktywne pt. „Początek i koniec średniowiecza”.
Uczniowie zaznaczają na tablicy interaktywnej daty oznaczające początek i koniec epoki średniowiecza (476–1492).
3. Nauczyciel zadaje pytanie: „Jaki zawód chcielibyście wykonywać w przyszłości?” Zwraca uwagę uczniów na zawód żołnierza zawodowego. Jeżeli żaden z uczniów nie poda tego zawodu, nauczyciel pyta, czy uczniowie wiedzą, na czym polega ta praca (służba) w dzisiejszych czasach. Kolejne pytanie brzmi: „Czy wiecie, jak dawniej nazywano ludzi, których dzisiaj określa się mianem żołnierzy?”.
4. Karta pracy pt. „Krzyżówka”.
Nauczyciel rozdaje uczniom wydrukowane karty pracy z krzyżówką. Uczniowie samodzielnie lub w parach rozwiązują zadanie i podają hasło.
5. Ćwiczenie interaktywne pt. „Średniowieczni rycerze”.
Nauczyciel prezentuje ilustrację przedstawiającą postać rycerza. Jednocześnie wyświetla zdania opisujące elementy jego stroju. Zdania zawierają opcje do wyboru, uczniowie wspólnie wybierają właściwe wyrazy.
Dodatkowe polecenie: Uczniowie przepisują uzupełniony tekst do zeszytu.
6. Ćwiczenie interaktywne pt. „Jak zostać rycerzem?”.
Nauczyciel zadaje pytania:
  - Czy w średniowieczu łatwo było zostać rycerzem?
  - Co należało zrobić, aby nim zostać?Na tablicy pojawia się rozsypanka zdaniowa. Uczniowie numerują zdania i układają je w takiej kolejności, aby powstała instrukcja dla młodzieńca, który chciał zostać rycerzem w średniowieczu.
Dodatkowe polecenie: Uczniowie przepisują z tablicy właściwie ułożone zdania.

Indywidualizacja nauczania uwzględniająca specjalne potrzeby edukacyjne

Dzieci z trudnościami w czytaniu i pisaniu otrzymują rysunek rycerza i dopisują tylko elementy stroju (karta pracy pt. „Strój średniowiecznego rycerza”).

7. Ćwiczenie interaktywne pt. „Cechy rycerza”.

Nauczyciel zadaje pytania:

- Jak myślicie, jakie cechy posiadał średniowieczny rycerz?
- Czy niektóre z nich są ważne także w naszych czasach?

Po swobodnej wymianie zdań nauczyciel wyświetla na tablicy zdania prawdziwe i fałszywe. Uczeń musi odnaleźć te, które przekazują prawdę o cechach średniowiecznego rycerza. Uczniowie na podstawie prawdziwych zdań tworzą kodeks rycerski i zapisują go do zeszytu.

8. Na tablicy zostaje wyświetlony pokaz zdjęć prezentujących elementy obronne średniowiecznego zamku.

9. Nauczyciel wyświetla pierwsze zdjęcie z pokazu slajdów o średniowiecznych zamkach. Dzieli uczniów na 3–4-osobowe grupy. Polecenie dla uczniów: Wyobraźcie sobie, że jesteście dowódcami armii, która chce zdobyć zamek. Co zrobilibyście, aby go zdobyć? Podzielcie się zadaniami w grupie. Swoje pomysły na zdobycie zamku zapiszcie za pomocą 5–6 zdań. Po zakończeniu zadania dowódca prezentują swoje strategie zdobycia zamku.

10. Praca domowa:

Przygotujcie informację pisemną (10 zdań) o najbardziej znanym rycerzu lub zamku z czasów średniowiecza leżącego na terenie Polski.

Uczniowie z trudnościami w pisaniu otrzymują tekst wydrukowany i wykreślają z niego nieprawdziwe zdania, a potem wklejają całość do zeszytu (karta pracy pt. „Cechy rycerza”).

Należy zwrócić uwagę na dobór osób w grupach – uczniowie z dysfunkcjami powinni należeć do różnych grup tak, aby każdy z nich miał szansę na odniesienie sukcesu.

Uczniowie z dysfunkcjami mogą ułożyć mniejszą liczbę zdań.